

Klasse voor Menswetenschappen
Classe des Sciences humaines

20.III.2018

RDC: 2018, une année électorale?

par

Paule BOUVIER*

MOTS-CLES. — Election; Dialogue; Glissement; Inclusivité; Accord; Feuille de route; Répression.

RESUME. — Depuis l'année 2015, la RDC est confrontée à un problème électoral étant donné que, constitutionnellement, le mandat présidentiel de Joseph Kabila venait à échéance le 19 décembre 2016 et que, dès lors, des élections devaient se tenir cette année. Le 12 janvier 2015, l'Assemblée nationale mit en examen un projet de modification de la loi électorale reportant les élections *sine die*, ce qui entraîna des émeutes faisant plusieurs dizaines de morts. En conséquence, l'article en question fut retiré. Le président Kabila, visiblement très soucieux de rester au pouvoir, adopta alors une autre stratégie dite de «glissement», c'est-à-dire retarder, voire supprimer, les élections. Il commença à cet effet d'organiser un premier dialogue boycotté par l'opposition, ce qui lui valut d'être critiqué pour manque d'inclusivité. Un second dialogue fut dès lors mis sur pied à l'initiative de la Conférence épiscopale nationale du Congo (CENCO), inclusif cette fois. Il aboutit à l'accord de la Saint-Sylvestre signé par toutes les parties prenantes. Il fut considéré par les institutions internationales et les Etats partenaires comme la feuille de route à mettre en œuvre pendant la période de transition. Mais, en fait, il ne fut jamais appliqué. Et l'histoire de la RDC prit un tout autre cheminement.

TREFWOORDEN. — Verkiezing; Dialoog; Glijdende mandaat; Inclusiviteit; Akkoord; Stappenplan; Repressie.

SAMENVATTING. — *DRC: 2018, een electoraal jaar?* — Sinds 2015 worstelt de DRC met een electoraal probleem, aangezien het presidentieel mandaat van Joseph Kabila grondwettelijk verstreek op 19 december 2016 en dat, bijgevolg, verkiezingen gehouden moesten worden in dat jaar. Op 12 januari 2015, kwam de nationale Vergadering voor de dag met een ontwerp-wijziging van de electorale wet betreffende uitstel van de verkiezingen *sine die*, wat leidde tot rellen waarbij tientallen doden vielen. Bijgevolg werd het artikel in kwestie ingetrokken. President Kabila, duidelijk zeer bezorgd om aan de macht te blijven, wisselde toen van strategie, die van de “glissement” of het ‘glijdende mandaat’, wat het uitstel, of zelfs het annuleren van de verkiezingen betekent. Daartoe begon hij een eerste dialoog te organiseren, geboycot door de oppositie, wat hem kritiek opleverde wegens een gebrek aan inclusiviteit. Derhalve werd een tweede dialoog op gang gebracht op initiatief van de Congolese nationale bisschoppenconferentie (CENCO), deze keer wel inclusief. Dit resulteerde in het Sint-Sylvesterakkoord dat door alle belanghebbende partijen ondertekend werd. De internationale instellingen en de

* Membre de l'Académie.

If you wish to contact this author, please contact the secretariat of the Academy
contact_raos@kaowarsom.be

partnerstaten beschouwden dit als het stappenplan om ten uitvoer te brengen tijdens de transitieperiode. Maar, in werkelijkheid, werd het nooit toegepast. En de geschiedenis van de DRC kende een heel ander verloop.